دەستووری عەلمانی و تێگەیشتنی ئیسلامی

وەڵامێك بۆ محەمەد حەكیم

ستیڤان شەمزینانی*
Shamzini 79@hotmail.com

(ئاشكرایە هەموو هەژانێكی مێژوویی لە هەلومەرجە كۆمەڵایەتییەكاندا، دەبێتە هەژان لە چەمكەكانی مرۆڤ و لەئاكامیشدا چەمكە ئاینییەكان)

ماركس-ئەنگلز

لەژمارە (322) هەفتەنامەی هاوڵاتی كورتە نووسینێكی مامۆستا (محەمەد حەكیم)م بەرچاوكەوت، لەژێر ناوی (هەوڵی نەهێشتنی ماددەی 7ی دەستوور خەتەرێكە لەسەر ئەمنی نەتەوییمان).

ئەم كورتە نووسینەی مامۆستا خوێندنەوەو تێگەیشتنێكی ئیسلامیانەیە لەمەڕ گۆڕینی بەندی حەوت و بەشداریی پێكردنی ئاین لەفۆرمەڵەكردنی دەستووردا و لەهەمان كاتدا هەوڵێكە بۆ بەلادا ڕێبردنی ڕای گشتی كوردستانی كە گۆڕینی ئەوبەندە لەمەودای دوور یان نزیكدا دەبێتە هۆی دروستبوونی مەترسی بۆسەر ئاسایشی نەتەوەیی.

*لەدێڕەكانی سەرەتاوە مامۆستا باس لەوەدەكات كەمپینی نێونەتەوەیی بۆ لابردنی بەندی حەوت چوار هەزار واژۆیان كۆكردۆتەوە، دیارە لێرەو لەوێش پەرلەمانتارو سیاسەتمەدارە ئیسلامییەكانی تر باس لەوە دەكەن چوار هەزار كەس تەنیا كەمینەیەكەو ئەوان دەتوانن چل هەزار واژۆ كۆبكەنەوە، بەلاَم ڕاستییەكەی ئەوەیە ئەم چوار هەزارە، واژۆی نەوعین و هاوپشتی حیزب و ڕێكخراو و ڕۆژنامەو دەستەبژێرە ڕۆشنبیرەكەیە نەك جەماوەریی، چونكە تا هەنووكە كەمپین پلانی ئەوەی نەبووە واژۆ لەئاستی جەماوەرییدا كۆبكاتەوە، خۆ ئەگەر ئەم كارەمان كرد (لە ئەجێندە دا نەبووە تا ئێستا) متمانەیەكی زۆرمان هەیەو پێمانوایە بەمیكانیزمی دیموكراسی و دەنگی زۆرینە دەتوانین ئەم پرسە حەسم بكەین و بەندەكە بگۆڕین.

ئەگەریش بڕیارە لەڕیفراندۆمێكدا دەنگ بدرێت لەسەر ئەم دەستوورە، هەڵبەتە زۆرینەی دەنگەكان بەوجۆرە دەبێت كەمپین خوازیاریەتی، ئەمەش ڕمڵ لێدان و ڤاوەگرتنەوە نییە، بەڵكو ڕاستییەكە بەپشت بەستن بە كولتوور و شێوە ژیانی ئەمرۆی مرۆڤی كورد بەدیار كەوتووە.

خواستی ئێمە ئەوە نییە ڕاپرسی لەسەر ئەو بەندە بكرێت، دەمانەوێت لەپێشدا ئەو بەندە لابرێت ئەوسا دەستوورەكە بخرێتە بەردەستی جەماوەر بۆ دەنگدان لەسەری. هەربۆیە كەمپین ئێستا پلاتفۆرمێكی كاریگەریی هەیە بۆ فشار خستنە سەر دەسەلاَت تا پێشوەخت ئەو بەندە لەدەستووردا نەهێڵێت، ئەمرۆژانەش هەموو هەوڵێكمان خستۆتە گەڕ تا ئەو پرسە ببەینە پەرلەمانی ئەوروپا و پشتیوانییەكی ئینتەرناشناڵی بۆ ئەم پرسە پەیدا بكەین.

مەبەستم لەوەیە ئیسلامییەكان و نەیارانی گۆڕینی بەندی حەوت لەوە تێبگەن چوار هەزار واژۆ دەنگی چوار هەزار كەس نییە بەڵكو ڕای زیاتر لەدەیان هەزار كەسە لەناوەوە و دەرەوەی وڵات.

*مامۆستا لە شوێنێكدا دەنووسێت (پێدەچێت پشتگیریشیان هەبێت) لەدێڕەكانی كۆتاییدا ئەو پاڵپشتە بە ئەمەریكا دەزانێت و پێیوایە ئەو پشتگیرییەش بۆ تێكدانی باری جێگیری ئاسایشە لەكوردستان!!!

سەیرە ئەمەریكایەك لەمسەری دنیا بۆ ئەوسەری دنیا لەشكركێشی دەكات بێئەوەی ترسی لەهیچ كەس هەبێت و بسڵەمێتەوە لەڕای دەوڵەتانی نەیار، ئێستا هیچ میكانیزمێكی بەدەستەوە نییە دەیەوێ باری ئەمنی و ئەزموونی كوردستان لەڕێی گۆڕینی

ماددەی حەوتەوە تێکبدات! لەکاتێکدا ئەمەریکا دەتوانێت بەدوو مەفرەزەی مارێنز پەرلەمان بگرێت و بەسرییەك سەرباز حکومەتی هەرێم لەسەرکار لاببات و پاساوی بەهێزیشی بۆ بهێنێتەوە لەگەندەڵی و سەرکوتی ئازادیی و پێشێلی مافی مرۆڤ، ئەوەندە لاوازو بێدەسەلاّت نییە چیتری بەدەستەوە نەبێت لەو درزە بچووکەوە بێتە ژوورەوە.

مادلین ئۆڵبرایت-وەزیری پێشووتری دەرەوەی ئەمەریکا لەوتارێکدا دەنووسێت (لەم سەردەمەی ئێستادا لەهەموو کات زێدەتر، نەدوژمنەکان، نە فەرمانڕەوایان، هەتا ناوچەکانیش بێ ترس نین و ناتوانن خۆیان لەسیستەمی جیهانی هەڵبوێرن).

ئەمەریکا هەڕەشەیەکی هێندە جیدییە لەسەر دەسەلاّت و ولاّتە نەیارەکانی، هەرگیز ئەم نووسینە کورتە لە توانایدا نییە گوزارشتی لێبکات. باهۆزی گۆڕانەکانی دنیا بەسەرکردەیی ئەمەریکا بەجۆرێکە ئەگەر دەرگاکانیشی لێدابخەیت لەپەنجەرەکانەوە دێنەژوورەوە.

لەلایەکی تریشەوە خۆ ئەگەر ئەمەریکییەکان لەپشتی ئەم کەمپینەشەوە بن چی شەرمێکی تیانییە، بەپێچەوانەوە دەچێتە چێوەی ئەو پلانەی هەیانە بۆ رۆژهەلاّتی ناوەڕاست، چونکە عەلمانیەت چیتر نییە جگە لەڕووەکەی تری دیموکراسی، ئەو دیموکراسییەی ئەمەریکا دەیەوێت لەرۆژهەلاّتی نێونیدا بیچەسپێنێت و هەروەك دەیەوێت لەو پێناوەدا دەست بۆگۆڕینی زۆر رژێم ببات و نەخشەی زۆر پتەوی بۆ هەڵدەوەشێنێتەوە و ڕەهایەتی زۆر مێژووی بۆ دەگۆڕێت.

ئەز وەك ئەندامێکی کەمپین خوازیارم ئەمەریکا پشتیوانیمان بکات چونکە بەهەنگاوێکی جیدیی و دڵخۆشکەری دەزانم وسەرکەوتنمان مسۆگەردەکات، بەلاّم لەسەرێکی ترەوە ئەگەر ئەمەریکا بیەوێ ئەو ماددەیە بگۆڕێت پێویستی بەئێمە نییە بەڵکو بەفاکس یان تەلەفۆنی کۆلۆنێلێك بەدەسەلاّتی کوردستانی دەگۆڕێت و کەسیش نییە بتوانێ فزەبکات بەخودی ئیسلامییەکانیشەوە، ئەوان چیان لەدەست هات لەکاتی گرتنی ئەمیرەکەیاندا ئەو کاتیش هەر ئەوەندەیان لەدەستدێ.

بەجەنابی مامۆستا حەکیم دەڵێم، پەندێکی لاتینی هەیە دەڵێ (حەکیم ئەو کەسەیە دڵنیا نییە لەهیچ شتێك تا ڕاستییەکەی نەسەلمێنێت). خۆزگە مامۆستا ئەرکی بکێشاباو پەیوەندیی بەیەکێکمانەوە بکردبایە تا بزانێت ئێمە کێین و کێمان لەپشتە؟ بۆ ئەوەی تفەنگی بەتاریکە شەوەوە نەنایە، بۆیە لای خۆمەوە ئەو زەحمەتە بۆ مامۆستا دەکێشم و دەڵێم ئێمە هەموو هێزو گروپ و خەڵکانی عەلمانیمان لەپشتە لەهەموو کونج و کەلەبەرێکی دنیا لە پێشیانەوە سەدان هەزار کەس لە خەڵکی کوردستان.

*خاڵێکی تر مامۆستا باسی لێوەکردووە ئەوەیە، دەستووری عەلمانی دەبێتە هۆی دڵڕەنجانی ولاّتانی دراوسێ و ناوچەکە، لەهەمان کاتدا هەوڵدەدەن ئەم وەتەرە بۆ دژایەتی ئەزموونەکەمان بەکاربێنن.

بەلاّم لەواقیعدا ئەو ولاّتانەی مامۆستا باسیان دەکات لەگێروگازی زۆردان و تووشی تەنگژە بوون لەبەردەم گەردەلوولی گۆڕانکارییە هەرێمی و ناوچەییەکان، جگە لەمەش هەموو ئەو دەوڵەتانە بەتورکیاو سعودیەو سوریاشەوە پەیوەندیی ژێر بەژێریان هەیە لەگەڵ ئیسرائیل و ئیسلامێتی ئەمان و عەلمانیەتی ئەوان نەك هەر کێشە نەبووە بەڵکو هەر بیریشی لێنەکراوەتەوە، بۆچوونم وایە ئەگەر لەکوردستان دەوڵەتێکیش دروست بکەین بەناوی کۆماری ئیسلامی کوردستان، ئەوان لەدژایەتیکردن ناوەستن و لەهەوڵی بەردەوامدا دەبن بۆ ڕوخاندنی.

بۆچی هەموو ئەو دەوڵەتانەی مامۆستا باسیان دەکات هەماهەنگ نەبوون لەگەڵ بەعس بۆ ئەنفالکردنی کورد؟ کە لەپێشدا مزگەوتی موسڵمانەکانی تێدا دەڕوخاو دەسووتا! ئایا ئەوکاتە کورد عەلمانی بوو بەدروشمی (احن البدو، وين العدوا) دەهاتنە سەر شارو گوندەکانمان، دوای کوشت و بڕ و ڕەشەکوژیی لەتالاّن و برۆدا مریشك و هێلکەشیان دەدزی؟ بۆچی ئێستا هەر برایانی موسڵمان نین لە تورکیا رۆژانە هەڕەشە لە هەرێمی کوردستان دەکەن؟ خۆ ئێستا حکومەتی عەلمانیمان نییە، ئێران دەیان تۆڕی جاسوسی دروستکردووە و لێرەولەوێ، راستەوخۆو ناڕاستەوخۆ، بەئاشکراو بەنهێنی دژ بەئیرادەی گەلی کورد دەوەستێتەوە و دوژمنی سەربەخۆیی و ئازادییەکەیەتی لەسەر خاکی ولاّتەکەی ؟

ئەو ئێرانەی مامۆستا وا تێیگەیشتووە لەسەر دەستووری عەلمانی دەست لەبینمان گیردەکات، ئەمرۆ لە پەلەقاژەی مەرگدایە و ئەحمەدی نەژاد کە خۆی بە ئیمام جەعفەر دەزانێت ناچاربووە دەست بخاتە ناو دەستی دیکتاتۆرێکی ئاتەئیستی وەك (هۆگۆ

شافێز)یشەوە.

تورکیاش هەنووکە بەسەرفتڕەو زەکاتی ولاّتانی عەلمانی و نائیسلامی و پشتیوانی ماددیی و لۆجیستی ئیسرائیل دەژی، لەهەمان کاتدا لەبەرکێشەی ناوخۆیی و داتەپینی ژێر خانی ئابوریی و سەرهەڵدانەوەی پرسی جینۆسایدی ئەرمەن و دۆزی کوردو ڕەوشی مافی مرۆڤ لەقەیرانێکی هێندە قوڵدایە ئاگای لەدنیای دەرەوەی خۆی نەماوە.

لەوێدا لەگەڵ مامۆستادام کە ئەو ولاّتانە دوژمنی هەمیشەیی ئازادیی کوردستانن بەلاّم لەبەر ئەوەنا عەلمانییەتمان دەوێت، لەبەرئەوەش نا ژمارەی مزگەوتەکانمان کەمە یان زۆر بەڵکو ئەوان نایانەوێ کوردستانێکی سەربەخۆ و ئازاد بەوجود بێت.

عەرەبەکانیش هەر بەهەمان شێوەن، تەنانەت مێژوونووسە لەخوا ترس و موسڵمانەکەیان (مەسعودی) سولالەی نەژادی کورد دەباتەوە سەر جنۆکە، فتوحاتی ئیسلامی دێرین و ئەنفالی نوێش هەڵوێستی موسڵمانە عەرەبەکان بەرامبەر بەکورد ئاشکرا دەکەن کە عەرەب لەبەر چەمکی عەلمانیەت کوردی قڕنەکردووە بەڵکو بۆ داگیرکردنی خاکەکەی ئیسلامی وەك چەکێکی کاریگەر بەکارهێناوە.

⋆لەبەشێکی تری نووسینەکەیدا، مامۆستا پێداگریی لەسەرئەوە دەکات عەلمانیەت بەسەر تورکیادا فەرزکرا، بەلاّم خەڵك لەهەڵبژاردندا وتیان چیان دەوێت (ئاینی ئیسلام)؟ باسیش لەوە دەکات بۆچی دەبێت دەستوور باس لەئاینی میللەتەکەی نەکات؟.

بۆئەوی یەکەمیان دەنگدان بەرپارتەکەی ئەردۆگان بەمانای قبوڵکردنی ئیسلامگەرا نییە، چونکە بەهاتنە سەرکاری ئەوانیش دەستووری عەلمانی تورکیا گۆڕانی بەسەردا نەهاتووە، ئەگەر عەدالەت و گەشەپێدان بڕیاربدەن دەستووری ولاّت بکەنە دەستوورێکی ئیسلامی بەشەو و ڕۆژێك بەدەردەکەی (ئەربەکان)یان دەبەن، خۆ ئەگەر بیانەوێت ئایدۆلۆژیاو عەقیدەی ئیسلامی خۆیان بسەپێنن بەیەك هەفتە پارتەکەیان لەسەر شانۆی سیاسی دەسڕنەوە.

کێشەو گرفتی تورکیاش چاوگەکەی عەلمانیەت نەبووە بەقەدەر ئەوەی پەیوەندییدارە بەڕەگی نەتەوەپەرستی و دارمانی بنەمای ئابووریی و شکستی سەرمایەگوزاریی و لەدەستدانی بایەخی جیۆپۆلەتیك.

بۆ دووەمیان، هیچ کات پێویست ناکات دەستووری هیچ ولاّتێك باس لەئاینی خەڵك بکات, چونکە دین شتێکی شەخسییە، جگە لەمەش لەکوردستاندا تەنیایەك دانە ئاین نییە(چەندین ئاین و ئاینزا هەن) لەئاوها دۆخێکدا باشترین ڕێگە چارەسەر بێلایەنیی دەوڵەتە لەبەرامبەر ئاین و عەقیدەی مرۆڤەکان.

پاشان پرسیاردەکەم ئایا بینوتانە لەدەستووری ولاّتی سوێددا بنووسرێت زۆرینەی هاولاّتیانی سوێد کریستیانن یان هۆڵەندە و فەرەنساو نەرویژو کوێ وکوێی تر بەهەمان شێوە؟ سەپاندنی ئاینێك بەئاینی فەرمی و کردنی بەچاوگی دەستوور هەموو بانگەشەکانی دیموکراسی و مافی مرۆڤ و ئازادیی بیروڕا دەخاتە ژێر پرسیارەوە.

لەکۆتاییدا گەرەکمە بێژم عەلمانیەت پێشمەرجێکی سترۆکتۆریی دیموکراسییە و بەبێ عەلمانیەت هەر هەنگاوێك بە ئاقاری دیموکراسیەتدا نیوەناچڵ و ئیفلیجە، ئامانجی کەمپینی گۆڕینی بەندی حەوتیش بەعەلمانیکردنی دەستوورە نەك قەدەغەو دژایەتیکردنی ئاین، ئەو عەلمانیەتەی ئێمە داوای دەکەین نەك دەرگای مزگەوتەکان داناخات بەڵکولە ئێستا ئازادانە تر ئایندارییی تێدادەکرێت.

⋆ئەم وتارە لە ژمارە 225 ڕۆژنامەی هاولاّتی بلاّوکراوتەوە.